

Nederlandene

Medlemsstaternes lovgivning - Nederlandene

På denne side findes oplysninger om retssystemet i Nederlandene.

Den nederlandske regering består foruden ministrene og deres statssekretærer også af kongen. Nederlandene adskiller sig derved fra de vesteuropæiske monarkier, hvor statsoverhovedet oftest ikke indgår i regeringen. Nederlandene har siden den omfattende ændring af grundloven i 1848 været et konstitutionelt monarki med et parlamentarisk system.

Retskilder

Lovgivningsmæssige instrumenter – beskrivelse

Forfatningen fastsætter rammerne for den nederlandske stats organisation og fungerer som grundlag for lovgivningen. Traktater mellem Nederlandene og andre stater er vigtige retskilder. I henhold til artikel 93 i forfatningen kan traktatbestemmelser og bestemmelser i afgørelser fra internationale institutioner have direkte virkning i det nederlandske retssystem. I så fald har disse bestemmelser forrang for nederlandsk lovgivning. Lovbestemmelser, som gælder i Kongeriget Nederlandene, finder derfor ikke anvendelse, hvis de er i strid med disse bestemmelser. Derfor er bestemmelser i EU-traktater, -forordninger og -direktiver en vigtig retskilde i Nederlandene.

Kongeriget Nederlandenes charter regulerer relationerne mellem de tre dele af kongeriget (Nederlandene og de to oversøiske territorier, De Nederlandske Antiller og Aruba).

Love udarbejdes på nationalt niveau.

Den centrale regering kan, når den er bemyndiget hertil ved lov, fastlægge (yderligere) regler i ministerielle bekendtgørelser. Det er muligt at fastlægge uafhængige ministerielle bekendtgørelser (som ikke er afledt af en lov), men de kan ikke håndhæves ved hjælp af en strafferetlig bestemmelse.

Lavere offentligretlige organer (provinser, kommuner og vandløbsmyndigheder) har ifølge forfatningen kompetence til at udstede regler.

Generelle retsprincipper har betydning for forvaltningen og retspraksis. Der henvises i visse tilfælde til dem i lovgivningen, f.eks. rimeligheds- og billighedsprincippet i den civile retsplejelov. Domstolene kan også lægge generelle retsprincipper til grund, når de træffer afgørelser.

En anden retskilde er sædvaneret. Sædvaneret er i princippet kun relevant, når loven udtrykkeligt henviser hertil, men også her gælder det, at domstolene kan tage hensyn til sædvaneret, når de træffer afgørelser, hvis der foreligger en konflikt. Sædvaneret kan ikke anvendes som retskilde ved vurderingen af, om der foreligger en strafferetlig lovovertrædelse (artikel 16 i forfatningen).

Retspraksis er en retskilde, da betydningen af en dom rækker ud over den konkrete sag, der danner grundlag for dommen. Afgørelser truffet af højere instanser er vejledende. Afgørelser truffet af højesteret er særlig vigtige, da det er højesterets opgave at fremme ensartethed på retsområdet. Lavere instanser skal derfor, når de træffer afgørelser i nye sager, lægge afgørelser truffet af højesteret til grund.

Retskildernes hierarki

I henhold til artikel 94 i forfatningen har visse internationale retsforskrifter hierarkisk forrang: Lovbestemmelser, som er i strid med disse forskrifter, finder ikke anvendelse. Europæisk lovgivning har forrang for national lovgivning. Dernæst følger chartret, forfatningen og love vedtaget af parlamentet. Disse har forrang for andre bestemmelser. Parlamentets love vedtages i fællesskab af regeringen og parlamentet (de folkevalgte repræsentanter).

Det er endvidere fastlagt, at en lov kun kan miste sin virkning helt eller delvist som følge af en nyere lov. Desuden gælder den generelle fortolkningsregel, at specifik lovgivning går forud for generel lovgivning.

I overensstemmelse med den kontinentale tradition har lovgivning som retskilde forrang for retspraksis.

Institutionelle rammer

Myndigheder med ansvar for at vedtage forskrifter

Lovgivningsprocessen

Forfatningen indeholder ingen bestemmelser om en "lovgivende myndighed". Love vedtages i fællesskab af regeringen og parlamentet. Lovforslag kan fremsættes af regeringen eller parlamentets andetkammer. Statsrådet afgiver udtalelse om lovforslag og ministerielle bekendtgørelser. Andre interessenter høres som regel i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslag.

Andetkammeret har ret til at ændre et forslag. Normalt vedtager ministerrådet lovforslag og sender dem videre til statsrådet til udtalelse. Regeringen afgiver udtalelse i form af en betænkning. Derefter sender regeringen lovforslaget – med eventuelle ændringer – til andetkammeret ved kongelig bekendtgørelse. Forslaget kan ændres under behandlingen i andetkammeret. Når forslaget er vedtaget af andetkammeret, behandles det i førstekammeret. På dette stadium kan der ikke foretages yderligere ændringer, dvs. førstekammeret kan kun vedtage eller afvise lovforslaget. Når førstekammeret har vedtaget forslaget, stadfæstes det af statsoverhovedet, og det bliver dermed til lov.

Retsdatabaser

🔗 [Overheid.nl](https://overheid.nl) er det centrale adgangspunkt til alle oplysninger om Nederlandenes statslige organisationer. Det giver bl.a. adgang til:

- officielle publikationer
- officielle tidender
- parlamentariske dokumenter.

Webstedets 🔗 [lovgivningsafsnit](#) indeholder konsolideret lovgivning fra og med den 1. maj 2002.

Er der gratis adgang til databasen?

Der er **gratis** adgang til webstedet og databasen.

Links

🔗 [Nederlandenes regering](#), 🔗 [Udenrigsministeriet](#), 🔗 [Andetkammeret](#)

🔗 [Engelsk udgave af den nederlandske regerings websted](#), 🔗 [Engelsk udgave af det nederlandske parlaments websted](#)

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 23/05/2018